

45053205 : สาขาวิชาสถาปัตยกรรมไทย

คำสำคัญ : กระบวนการงานช่างสิบหมู่

ม.ล.วโรตม ศุขสวัสดิ : ศุนย์ศึกษาและเผยแพร่งานศิลปะไทย. อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ :
อ.ดร. ประเวศ ลิ้มปั้งซี่ และอ. ชาญวิทย์ สุขพร. 226 หน้า.

การศึกษาในครั้งนี้เพื่อศึกษาการออกแบบสถาปัตยกรรมไทยร่วมสมัย ซึ่งอธิบายสุนทรียศาสตร์ใน
แง่ของรูปทรง, รูปร่างและที่ว่างโดยใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการรับรู้เป็นเครื่องมือในการอธิบาย และจะใช้
ลักษณะของตัวงานช่างสิบหมู่ในแขนงต่างๆเป็นตัวช่วยประกอบในการออกแบบตัวงานสถาปัตยกรรม โดยให้
สอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอยในตัวสถาปัตยกรรม ทั้งทางกายภาพและความหมายในเชิงนามธรรม ทั้งหมดนี้
เพื่อสร้างสรรค์แนวคิดและออกแบบงานสถาปัตยกรรมประเภทอาคารสาธารณะที่มีงานศิลปกรรมเหล่านี้แสดงอยู่
ภายใน และออกแบบให้สอดคล้องกับบริบทของที่ตั้ง โดยมีวิธีการศึกษา ดังนี้ คือ

1. ศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ถึงงานศิลปะแขนงต่างๆที่
เกี่ยวข้องกับงานช่างสิบหมู่เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบสถาปัตยกรรม
2. สร้างแนวคิดในการออกแบบและพัฒนาแนวความคิดดังกล่าวนำเสนอให้มองเห็นเป็นรูปธรรม
3. ทำการออกแบบสถาปัตยกรรมโดยการออกแบบขั้นแบบร่างโดยใช้แนวคิดที่ได้พัฒนาไว้ จากนั้น
จึงพัฒนาแบบทางสถาปัตยกรรม และสรุปการออกแบบขั้นสุดท้ายจากการศึกษาในข้างต้น

แนวความคิดในการออกแบบได้มีการกำหนดกรอบแนวคิดในเชิงนามธรรม คือ การวิเคราะห์งาน
ช่างสิบหมู่ที่มีอยู่ในงานสถาปัตยกรรมไทยในเชิงกระบวนการรับรู้ว่าจะนำมาประยุกต์ในการออกแบบให้เป็นรูป
กรรมโดยเน้นไปที่งานอาคารที่เกี่ยวกับอาคารสาธารณะ

ลักษณะภาพรวมเกี่ยวกับกระบวนการรับรู้จะเกี่ยวข้องกับการออกแบบเป็นสำคัญ เพื่อจัดระเบียบ
ของรูปทรงให้เกิดสุนทรียภาพ โดยที่รูปแบบอาคารจะต้องสื่อถึงความหมายต่างๆให้สอดคล้องกับความเข้าใจของ
ผู้ใช้ซึ่งอย่างน้อยก็ควรจะจัดให้สภาพแวดล้อมทางกายภาพสามารถสื่อความหมายถึงหน้าที่ใช้สอย เป็นการบอก
ข่าวสารแก่ผู้ใช้ ทั้งนี้สภาพแวดล้อมกายภาพยังสามารถสื่อความหมายทางสัญลักษณ์อื่นๆเช่น การแสดงถึง
สถานภาพทางสังคม การแสดงถึงระบบคุณค่าที่ยึดถือ ฯลฯ จะเห็นได้ว่าภารกิจให้เกิดการสื่อความหมายทาง
สัญลักษณ์เกี่ยวข้องกับการรับรู้และกระบวนการทางอารมณ์เป็นสำคัญ การจัดให้สภาพแวดล้อมทาง
กายภาพส่งเสริมการเรียนรู้ การเข้าใจ และการจำจะสอดคล้องกับประสบการณ์ในอดีตของผู้ใช้อาคารนั้นๆ สิ่ง
สำคัญอีกอย่าง คือ ให้สามารถตอบสนองความต้องการทางหน้าที่ใช้สอยของผู้ใช้เพื่อที่จะสนับสนุนกิจกรรมที่จะ
เกิดขึ้น การศึกษาดังกล่าวจะนำไปสู่แนวคิดในการออกแบบรูปทรงและพื้นที่ว่างในโครงการ

ภาควิชา ศิลปสถาปัตยกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์1.....

45053205 : MAJOR : THAI ARCHITECTURE

KEY WORD : PROCESS OF THE CHANG SIP MU

M.L.VARODOM SUKSAWADDI : THAI ARTS AND CRAFT CENTER. THESIS

ADVISORS : PRAVAST LIMPAKLANGSRI ,Ph.D. , AND CHANWIT SUKPHORN. 226 pp.

The purpose of this thesis is to design the contemporary Thai architecture by using the perception of space form and mass to be a tool of designing. The features and characteristics of the architectures represent the processes of Chang Sip Mu' s craft making. Additionally, the function of each building is to be congruent with the process of craft making happened in that building. The project is consisted of public buildings which were designed based on the conceptual ideas and concern about the context of the site. Those buildings contain the works of art. The design progress is shown as follows:

1. Studying the perception theories, analyzing the relationship between perception theories and Chang Sip Mu characteristics, and using the analysis in building designing.
2. Forming the conceptual ideas to be the framework of architectural design and making the idea to be concrete.
3. Developing the architectural design.

The considered perception processes, shapes and forms arrangement, link to the aesthetic directly. Ex. User to give notice that building is a hospital and should be talk a sickroom that is there. Environment to be maining other symbol . Ex. To perform position of social , tradition as well as to be aware of feeling of user . Ex. Appreciation of building was to use ,the peaceful of building was to use and the exciting of building was to use. So maining of symbol is enclose the perception and the feeling . Manage the physical of environment is add to inform , to understand and to mind that past of experience. The simple is important that to manage physical of environment to be able to requirement of user that support activity in program. At last to summarize to be a conceptual idea that to create form ,shape and space in project

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

Department of Architecture and Related Arts Graduated School, Silpakorn University Academic Year 2006

Student' s signature.....
Thesis Advisors' signature 1 2

กิตติกรรมประกาศ

งานศึกษาการออกแบบฉบับนี้สามารถเสร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ อาจารย์ ดร.ประเวศ ลิ้มปรีงษ์ และ อาจารย์ชาญวิทย์ สุขพร อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ซึ่งท่านได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่องานมาโดยตลอด

นอกจากนี้ผู้จัดทำขอขอบคุณ อาจารย์ วนิดา พึ่งสุนทร และรองศาสตราจารย์ วีระ อินพิงทั้ง ที่กรุณารับเป็นกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ รวมไปถึงพี่ๆเพื่อนๆร่วมรุ่น คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกคนที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้มาโดยตลอด

ท้ายนี้ ผู้จัดทำใคร่กราบขอพระคุณ คุณแม่ พี่ชายและพี่สาวสำหรับโอกาสและกำลังใจแก่ข้าพเจ้าเสมอมา ตลอดจนบุคคลที่ให้ความช่วยเหลือซึ่งไม่ได้กล่าวไว้ในที่นี้ด้วย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์